

серйозно і відповідально віднесеться до захисту наших прав – ми самі. Ні одна інша особа не буде так зацікавлена тобою в адміністративному чи кримінальному праві, ніж ти сам. При яких би обставинах не було, завжди пам'ятай, Ти – особистість і якщо за тобою правда, до останнього відстоюй це і йди до кінця.

Лишилось останнє поняття, права людини та громадянина. Давайте подумаємо, хто така людина і хто такий громадянин? Якщо розглядати в біологічному плані, то людина - це живий організм, який відрізняється від інших організмів наявністю гострого інтелекту і вмінням керувати думками в тій чи іншій ситуації без нерозсудливого тваринного інстинкту. Якщо ж ми розглядаємо в політичному, то людина – це суб'єкт суспільно-історичної діяльності і культури. Тобто, особистість яка має відношення до держави, тому повинна дотримуватись правових норм, або бути хоча б гуманною до інших, заради її ж безпеки. Громадянин в свою чергу – це особа, яка живе на певній території і має громадянство, громадянин як член певного соціуму має певні права та обов'язки, які відносяться до цього соціуму і підпорядковується певним нормам поведінки. Що людина, що громадянин мають права, які прописані в Конституції. Я хочу навести декілька прикладів прав, на які має право людина в Україні:

Стаття 27: Кожна людина має невід'ємне право на життя

Стаття 28: Кожен має право на повагу до його гідності

Стаття 29: Кожна людина має право на свободу та особисту недоторканність

Стаття 32: Громадяни мають право чинити опір кожному, хто зазіхає на здійснення демократичних прав і свобод людини і громадянина.

Отже, який можна зробити висновок з даної теми, Людина – особистість, яка повинна відстоювати свої права, навіть, якщо це ускладнюється корупцією з боку олігархів, знати і виконувати обов'язки прописані в Конституції країни, на території якої вона проживає.

ЛІТЕРАТУРА

1. Калініченко В. В. и др. Історія України: від найдавніших часів до сьогодення. – 2016.
2. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 р. № 254к/96–ВР. URL. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-vp#Text>;
3. Людина і світ : підручник для 11 класу загальноосвітніх навчальних закладів / Н. В. Назаренко [та ін.]. - Харків : Сиція, 2012. - 238 с.
4. Моїсеева Н. І. Людина та сучасний комунікаційний простір. Філософія спілкування : Філософія. Психологія. Соціальна комунікація. 2014. № 7. С. 89- 94.
5. Моїсеева Н. І. Соціально-комунікаційна діяльність як історико-суспільна практика. Х. : ХНТУСГ, 2015. 392 с.

Меренкова Аліна Романівна
Державний біотехнологічний університет
Науковий керівник – канд. іст. наук, проф. Воронянський О.В.

ПОЛІТИЧНІ Й СОЦІАЛЬНІ ПРАВА ЛЮДИНИ

Права-це засіб для забезпечення свободи та встановлення заборон (обмежень), вони позатериторіальні і позанаціональні та не є громадянськими або фізичними правами особи. А саме двома останніми наділяє нас держава -«це суверенна політико-територіальна організація суспільства, яка має владу, керується апаратом управління, та виражає свою волю в загальнообов'язкових юридичних нормах і реалізує її апаратом примусу, податкової системи, та інших інститутів, що забезпечують існування і здійснення інтересів цього об'єднання як системи усіх соціальних груп». Центральний політичний інститут, завдяки концентрації через свій механізм ресурсів влади забезпечує політичну упорядкованість суспільства, прагне надати політичній системі постійності.

У конституціях багатьох держав особисті (громадянські) права поєднують в одну групу з політичними правами. Підставою для цього служить переважно спрямованість обох видів цих прав на забезпечення свободи особи в її індивідуальних і суспільних проявах.

Політичні права і свободи людини (як учасника політичного життя) — це права, які належать людині як члену політичного співтовариства, коли вона виступає насамперед як громадянин держави. Це право на самовизначення, на вислів особистої волі; можливість активно брати участь в управлінні державою (право обирати і бути обраним до представницьких органів державної влади і місцевого самоврядування) та у громадському житті, впливати на діяльність різних органів влади, а також громадських організацій політичної спрямованості, право створювати громадські об'єднання і брати участь у їх діяльності.

Політичні права і свободи передбачають визнання за кожною людиною права на свободу слова, думки, волевиявлення на виборах тощо. Політична свобода вимагає так званих громадянських свобод, свободу мирних демонстрацій (без зброї), зборів, свободу отримання інформації, у тому числі свободу преси, радіо, телебачення та іншого.

Економічні права включають право виконувати роботу, яку людина вільно обирає чи приймає; право обирати форми підприємницької діяльності й безперешкодно здійснювати її; можливості (свободи) громадянина розпоряджатися предметами споживання і основними чинниками господарської діяльності: власністю і працею, проявляти підприємливість та ініціативу в реалізації своїх здібностей і придбанні засобів для існування, беручи участь у виробництві матеріальних та інших благ.

Соціально-культурні права і свободи — це права індивіда на поліпшення свого становища і підвищення культурного статусу, є одним із найбільш численних видів прав людини і громадянина. У ширшому розумінні ці права по суті є мірою духовності, яку гарантує особі держава з урахуванням умов життя й діяльності громадян, суспільства і держави. За своїм змістом культурні права і свободи — це суб'єктивні права людини в культурній (духовній, ідеологічній) сфері, це певні можливості доступу до духовних здобутків свого народу і всього людства, їх засвоєння, використання, а також участь у подальшому їх розвитку. Соціальні й культурні права людини — це право на гідне життя, на вільне використання своїх здібностей і майна, право на справедливу платню і розумне обмеження робочого часу, право на соціальну безпеку і захист в умовах безробіття, право на сприятливе довкілля, право на охорону здоров'я і медичну допомогу, право вільно брати участь у культурному житті суспільства, науковому прогресі, користування його благами, право на освіту, свобода будь-якої творчої діяльності, право на інтелектуальну власність тощо. Культурні права і свободи представлені у ст. 53, 54 чинної Конституції України.

Економічні, соціальні та культурні права належать до прав другого покоління. Правознавці західних країн завжди протиставляли їх громадським та політичним правам, які вважалися абсолютними, невід'ємними, визнаними і гарантованими державою на відміну від соціально-економічних прав, міра здійснення яких залежить від стану економіки конкретної країни. Тому західна доктрина вважає, що й конституційно-правовий механізм їх закріплення та регулювання має бути максимально гнучким.

За своєю юридичною природою і системою гарантій *права і свободи є ідентичними*. Вони окреслюють соціальні можливості людини, які забезпечує держава в різноманітних сферах, але термін «свобода» охоплює більш широкі можливості індивідуального вибору. У той же час термін «право» визначає конкретні дії людини і громадянина (наприклад, право брати участь в управлінні державними справами, право обирати і бути обраним тощо). Проте розмежування між правами і свободами провести важко, оскільки найчастіше всю сферу політичних прав із чітко визначеними можливостями також іменують «свободами». Розходження в термінології є скоріше традиційним, що склалося ще в XVIII—XIX ст.

Необхідно розрізняти й поняття «права людини» і «права громадянина». Під правами громадянина розуміють передусім можливість брати участь в управлінні суспільними і державними справами:

- право на об'єднання в партії та громадські організації;

- право обирати і бути обраним до органів державної влади;
- право на соціальний захист.

Таким чином, права громадянина — це права члена державно організованого громадянського суспільства.

ЛІТЕРАТУРА

1. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 р. № 254к/96–ВР. URL. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-vr#Text>;
2. Людина і світ : підручник для 11 класу загальноосвітніх навчальних закладів / Н. В. Назаренко [та ін.]. - Харків : Сиція, 2012. - 238 с.
3. Моїсєєва Н. І. Людина та сучасний комунікаційний простір. Філософія спілкування : Філософія. Психологія. Соціальна комунікація. 2014. № 7. С. 89- 94.
4. Моїсєєва Н. І. Соціально-комунікаційна діяльність як історико-суспільна практика. Х. : ХНТУСГ, 2015. 392 с.

Онацька А.С.

Державний біотехнологічний університет

Науковий керівник – доктор екон. наук, проф. Моїсєєва Н.І.

ОСОБИСТІТЬ, ПРАВО, ДЕРЖАВА

Особистість – це індивідуальна людина, зі своїм унікальним мисленням, світоглядом, сприйняттям зовнішніх факторів. Але особистість формується впродовж життя. З народження людина знаходиться, розвивається і взаємодіє з соціумом, який формує її розуміння реальності, цінності, звички, особливості характеру, інтереси, вміння, відстояти свою думку. Я думаю, що людина яка вважає себе особистістю вже зробила перший крок до свого розвитку в суспільстві. Якщо навіть не зовсім розуміючи, що таке «особистість». А далі вже спираючись на документи правової держави ти починаєш користуватись правами і свободами, закладеними в цих документах і самому суспільстві. Тобто культурасуспільства та соціальне оточення в якому перебуває людина створює вже з часом цілісну та унікальну особистість. Якщо особистість знаходиться у соціумі вона має ряд прав та обов'язків, є складовою держави.

Що таке права людини? Які права вона має? Який зв'язок між особистістю та правом? Права як наш захист, вони належать усім й усі можуть до них звертатися, незалежно від статусу чи подій, вони говорять як нам себе можна поводити, а як ні. Ми маємо право на благо будь якого роду, про які ми можемо законно заявляти. Формування уявлень про таке поняття як право людини зародилося у найдавніші часи історії людства. Давньогрецькі філософи-софісти запевняли, що всі люди з народження мають бути рівні. На Сході ж з'явилися схожі поняття, китайський мислитель Мо-Цзи доводив, що всі люди рівні перед небом, а держава є результатом їх договору. Під час історичного розвитку людства виникло чотири класифікації прав людини та громадянина – покоління прав.

Перше покоління прав вважається основою інституту прав людини. Це політичні та особисті права, до яких відносяться право на свободу думки, право на життя, право на недоторканість, право на гідність особи, право на рівність перед законом, право на участь в управлінні державою. Під час становлення першого покоління прав людини у життя почала втілюватись рівноправність між людьми. Перше покоління прав людини закріплене міжнародними документами. Є припущення, що саме перше покоління прав слід приймати як основні права людини, а наступні покоління лише тонкощами та додатками до нього.

Друге покоління прав людини та громадянина – це соціальні, економічні та культурні права. Вони зародилися в результаті народних повстань з метою покращення свого рівня життя та культурного розвитку. До цих прав відносяться право на працю, право на відпочинок, право на соціальне забезпечення, право на безкоштовне медичне обслуговування, право на освіту, право на захист материнства та дитинства. З прийняттям